

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 28 dhjetor 2020
Nr. ref.: AGJ 1675/20

AKTGJYKIM

në rastet nr. KI145/19, KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19, KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19

Parashtrues

Et-hem Bokshi dhe të Tjerët

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0181-A0008, të 29 gushtit 2019

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare, dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesit e kërkesës

1. Kërkesa KI145/19 është dorëzuar nga Et-hem Bokshi; kërkesa KI146/19 është dorëzuar nga Agim Muhaxhiri; kërkesa KI147/19 është dorëzuar nga Isa Hoti; kërkesa KI149/19 është dorëzuar nga Gëzime Zhubi-Buza; kërkesa KI150/19

është dorëzuar nga Nanije Deva-Hasi; kërkesa KI151/19 është dorëzuar nga Valbonë Krelani-Elezi; kërkesa KI152/19 është dorëzuar nga Rafet Zhubi; kërkesa KI153/19 është dorëzuar nga Fakete Thaçi-Dina; kërkesa KI154/19 është dorëzuar nga Jakup Morina; kërkesa KI155/19 është dorëzuar nga Burbuqe Shala; kërkesa KI156/19 është dorëzuar nga Shkelzen Krelani; kërkesa KI157/19 është dorëzuar nga Bukurije Bordoniqi; dhe kërkesa KI159/19 është dorëzuar nga Agim Haxhibeqiri, të gjithë me banim në Komunën e Gjakovës (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin [AC-I-13-0181-A0008] e 29 gushtit 2019 të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit i DHPGJS-së) në lidhje me Aktgjykimin [SCEL-11-0075] e 4 shtatorit 2013 të Kolegji i Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (në tekstin e mëtejme: DHPGJS).

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, përmes së cilit parashtruesit e kërkesës pretendojnë shkeljen e të drejtave dhe lirive themelore të tyre të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe nenet 6 (E drejta për një proces të rregullt) e 1 (Mbrojtja e Pronës) të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, nenet 22 (Procedimi i kërkesës) dhe 47 (Kërkesa individuale) të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 32 (Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve) të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 12 shtator 2019, parashtruesit e kërkesës Et-hem Bokshi dhe Agim Muhaxhiri i dorëzuan përmes postës kërkesat e tyre në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 14 shtator 2019, parashtruesi i kërkesës Isa Hoti e dorëzoi përmes postës kërkesën në Gjykatë.
7. Më 18 shtator 2019, parashtruesit e kërkesës: Gëzime Zhubi-Buza, Valbonë Krelani-Elezi, Rafet Zhubi, Fakete Thaçi-Dina, Jakup Morina, Burbuqe Shala,

Shkelzen Krelani dhe Bukuriye Bordoniqi, i dorëzuan përmes postës kërkesat e tyre në Gjykatë.

8. Më 19 shtator 2019, parashtruesit e kërkesës: Nanije Deva-Hasi dhe Agim Haxhibeqiri i dorëzuan përmes postës kërkesat e tyre në Gjykatë.
9. Më 30 shtator 2019, Kryetarja e Gjykatës caktoi për rastin KI145/19 gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Bajram Ljatifi dhe Safet Hoxha.
10. Më 30 shtator 2019, në pajtim me paragrafin (1) të rregullit 40 (Bashkimi dhe ndarja e kërkesave) të Rregullores së punës, Kryetarja e Gjykatës urdhëroi bashkimin e kërkesave KI146/19, KI147/19, KI149/19, KI150/19 dhe KI151/19, KI152/19, KI153/19, KI154/19, KI155/19, KI156/19, KI157/19 dhe KI159/19 me kërkesën KI145/19.
11. Më 23 tetor 2019, Gjykata njoftoi (i) parashtruesit e kërkesës për regjistrimin dhe bashkimin e kërkesave; dhe (ii) DHPGJS-në për regjistrimin e kërkesave dhe bashkimin e tyre.
12. Më 19 dhjetor 2019, Gjykata e ka njoftuar parashtruesin e kërkesës Et-hem Bokshi se i njëjti ka dorëzuar dy kërkesa të njëjta në Gjykatë, duke kontestuar të njëjtin Aktgjykim, të regjistruara si kërkesat KI145/19 dhe KI208/19, respektivisht, duke kërkuar sqarim nëse parashtruesi i kërkesës ka patur për qëllim të parashtrorë një rast të vetëm apo jo. Gjykata e njoftoi parashtruesin e kërkesës, së në rast të mospranimit të përgjegjës përkatëse, ajo do të vazhdojë me procedimin e kërkesës bazuar në Kushtetutë, Ligj dhe Rregullore të punës. Parashtruesi i kërkesës nuk u përgjigj në shkresën e Gjykatës.
13. Më 23 nëntor 2020, Gjykata kërkoj dosjen e plotë të lëndës nga DHPGJS.
14. Më 30 nëntor 2020, DHPGJS dorëzoi dosjen e lëndës në Gjykatë.
15. Më 10 dhjetor 2020, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtares raportuese dhe me shumicë i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.
16. Në të njëjtën ditë, Gjykata me shumicë konstatoi se (i) kërkesa është e pranueshme; dhe konstatoi se (ii) Aktgjykimi [AC-I-13-0181-A0008] i 29 gushtit 2019 i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, nuk është në përputhshmëri me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.

Përmbledhja e fakteve

17. Më 15 shtator 2010, Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin në vijim: AKP) kishte privatizuar ndërmarrjen shoqërore NSH "Agimi" në Gjakovë (në tekstin e mëtejme: NSH "Agimi"). Në të njëjtën datë, përmes shkresës [nr.1065], parashtruesit e kërkesës ishin njoftuar se "*pasoja shitjes së aseteve kryesore është përfundimi i punësimit tuaj*" dhe se i njëjti "*përfundon menjëherë*". Të

gjithë parashtruesit e kërkesës ishin punëtorë të ndërmarrjes përkatëse në intervale të caktuara kohore.

18. Bazuar në shkresat e lëndës dhe duke marrë parasysh që parashtruesit e kërkesës nuk ishin pjesë e Listës së Përkohshme të punëtorëve me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi", të njëjtit në mënyrë individuale parashtruan ankesa pranë AKP-së. Kjo e fundit, më 13 dhjetor 2011, refuzoi si të pabazuara ankesat përkatëse. Përkitazi me parashtruesit e kërkesës Fakete Thaqi-Dina dhe Et-hem Bokshi, theksoi se nuk kanë dorëzuar dëshmi të mjaftueshme, ndërsa përkitazi me parashtruesit e kërkesës Agim Muhaxhiri, Nanije Deva-Hasi, Shkelzen Krelani, Rafet Zhubi dhe Isa Hoti, theksoi se të njëjtit kanë dorëzuar librezën e punës, por se e njëjta është mbyllur dhe rrjedhimisht *"punëtorët nuk kanë qenë të punësuar në NSH në kohën kur ajo është privatizuar"*.
19. Më 22 dhjetor 2011, përmes mjeteve të informimit publik: (i) u publikua Lista e Përfundimtare e punëtorëve me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi" (në tekstin e mëtejme: Lista Përfundimtare); si dhe (ii) u përcaktua 14 janari 2012 si datë e fundit për dorëzimin e ankesave në DHPGJS kundër Listës Përfundimtare.
20. Ndërmjet 28 dhjetorit 2011 dhe 13 janarit 2012, parashtruesit e kërkesës në mënyrë individuale parashtruan ankesë në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së, për shkak të mospërfshirjes në Listën Përfundimtare. Në parim, të gjithë kishin pretenduar se nuk ishin trajtuar në mënyrë të barabartë me punëtorët e tjerë që ishin përfshirë në Listën Përfundimtare, dhe rrjedhimisht ishin diskriminuar. Për më tepër, një pjesë e parashtrueseve të kërkesës kishin dorëzuar dokumentet shtesë si në vijim: (i) Fakete Thaqi-Dina, kishte bashkangjitur vërtetimin për përvojën e punës dhe të ardhurat personale të datës 10 maj 2010; (ii) Gëzime Zhubi-Buza, kishte bashkangjitur librezën e punës me datë të hapjes 1 maj 1985 dhe datë të mbylljes 8 janar 1996; (iii) Rafet Zhubi, kishte bashkangjitur vërtetimin për marrëdhënien e punës të datës 2 nëntor 2009 dhe librezën e punës me datë të hapjes 1 janar 1970 dhe datë të mbylljes 31 tetor 1996; dhe (iv) Valbonë Krelani-Elezi, kishte bashkangjitur Aktvendimin për pushim të përkohshëm të punësimit nr. 158/1 të datës 01 shkurt 1996 dhe librezën e punës me datë të hapjes 10 dhjetor 1980 dhe të mbylljes 31 korrik 1994.
21. Ndërmjet 1 marsit 2012 dhe 18 prillit 2012, AKP paraqiti përgjigje në ankesat e parashtruesve të kërkesës, duke theksuar se parashtruesit përkatës nuk i plotësojnë kriteret e përcaktuara përmes paragrafit 4 të nenit 10 (Të drejtat e të punësuarve) të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2003/13 mbi Transformimin e të Drejtës për Përdorimin e Pronës së Patundshme në Pronësi Shoqërore (në tekstin në vijim: Rregullorja nr. 2003/13), për arsye se (i) nuk kanë ofruar dëshmi për vërtetimin e kontinuitetit të marrëdhënies së punës; (ii) në kohën e privatizimit të ndërmarrjes, parashtruesit përkatës nuk ishin të regjistruar si punëtorë në NSH "Agimi"; dhe (iii) nuk i kanë mbështetur pretendimet për diskriminim.

22. Ndërmjet 3 prillit 2012 dhe 3 majit 2012, përmes përgjigjes në ankesën e AKP-së, disa nga parashtruesit e kërkesës, paraqitën shkresa me informata plotësuese lidhur me statusin e punëtorit në NSH "Agimi", si në vijim: (i) Jakup Morina, theksoi se nuk ka qasje në librezën e punës sepse "*objekti është djegur*", duke theksuar se ka punuar për NSH "Agimi" që nga vitit 1969 pa ndërprerje; (ii) Isa Hoti, dorëzoi librezën e punës me datë të hapjes 13 shtator 1973 dhe datë të mbylljes 30 prill 1995; (iii) Burbuqe Shala, dorëzoi librezën e punës me datë të hapjes 1 nëntor 1986 dhe të mbylljes 20 mars 1993; dhe (iv) parashtruesja e kërkesës Fakete Thaçi-Dina dorëzoi ankesën mbi të drejtën për punësim të 29 gushtit 1996, Vendimin për pushimin vjetor të 15 korrik 1994 si dhe kontratën mbi vepër nr. 2278. Të gjithë të lartcekurit, duke përfshirë dhe parashtruesit Agim Muhaxhiri, Nanije Deva-Hasi, Gëzime Zhubi-Buza, Agim Haxhibeqiri dhe Rafet Zhubi, theksuan se (i) i gjithë "*dokumentacioni është në disponim të zyrtarëve të ndërmarrjes*"; dhe (ii) kërkuan mbajtjen e një seance dëgjimore.
23. Më 4 shtator 2013, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së nxori Aktgjykimin [SCEL-11-0075] përmes së cilit (i) në pikën II të dispozitivit miratoi si të bazuara ankesat e parashtruesve të kërkesës, Jakup Morina, Et-hem Bokshi, Agim Haxhibeqiri, Isa Hoti, Bukurije Bordoniqi, Agim Muhaxhiri, Nanije Deva-Hasi, Fakete Thaçi-Dina, Gëzime Zhubi-Buza, Burbuqe Shala, dhe Rafet Zhubi, respektivisht, duke përcaktuar që të njëjtit duhet të përfshihen në Listën Përfundimtare të punëtorëve me të drejtë legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi"; ndërsa (ii) refuzoi si të pabazuara ankesat e Shkelzen Krelani dhe Valbonë Krelani-Elezi, respektivisht.
24. Kolegji i Specializuar përmes Aktgjykimit të lartcekur, fillimisht kishte përcaktuar se bazuar në paragrafin 11 të nenit 68 (Ankesat lidhur me listën e të punësuarve me të drejta legjitime) të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Shtojca e Ligjit për DHPGJS-në), seanca dëgjimore nuk ishte e nevojshme sepse "*faktet dhe provat e dorëzuara janë mjaftë të qarta*". Ndërsa, përkritazi me parashtruesit e kërkesës, ankesat e të cilëve ishin miratuar si të bazuara, Kolegji i Specializuar kishte theksuar se (i) parashtruesit përkatës, po të mos ishin diskriminuar, do të i plotësonin kriteret e përcaktuara në paragrafin 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13, duke theksuar se "*të njëjtëve iu është ndërprerë marrëdhënia e punës gjate viteve 1990 dhe janë larguar nga puna duke u zëvendësuar me punëtor serb*", dhe se ky konstatim është pasojë e "*ngjarjeve botërisht të njohura pas vitit 1990 e në vazhdimësi*"; dhe (ii) në rastet kur pretendohet diskriminimi, bazuar në nenin 8 (Barra e Provave) të Ligjit nr.2004/3 kundër Diskriminimit (në tekstin e mëtejme: Ligji kundër Diskriminimit), i takon palës së paditur, përkatësisht AKP-së, të dëshmojë se nuk ka pasur shkelje të parimit të trajtimit të barabartë, dëshmi këto që nuk janë ofruar nga AKP. Në fund, përkritazi me refuzimin e ankesave të Shkelzen Krelani dhe Valbonë Krelani-Elezi, respektivisht, përmes pikës III të dispozitivit të Aktgjykimit përkatës, Kolegji i Specializuar kishte theksuar se të njëjtit nuk kishin dorëzuar dëshmi për të vërtetuar plotësimin e kriterëve të përcaktuara përmes paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2004/45 për Ndryshimin e Rregullores nr. 2003/13 Mbi Transformimin e së Drejtës për Përdorimin e Pronës së

Patundshme në Pronësi Shoqërore (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja nr. 2004/45).

25. Më 26 shtator 2013, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së nxori Aktvendimin [SCEL-11-0075] përmes së cilit korigjoi Aktgjykimin e lartcekur, pasi që kopja e dorëzuar e Aktgjykimit në gjuhën angleze ishte versioni preliminar dhe jo ai përfundimtarë, përderisa versioni në gjuhën shqipe mbeti i pandryshuar.
26. Më 24 dhe 30 shtator 2013, Shkelzen Krelani dhe Valbonë Krelani-Elezi parashtruan ankesa individuale kundër pikës III të dispozitivit të Aktgjykimimit të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, duke pretenduar vlerësim të gabuar të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të ligjit përkatësisht paragrafit (j) të nenit 4 (Fusha e Zbatimit të Ligjit) të Ligjit kundër Diskriminimit dhe paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13. Të njëjtit pretenduan se janë diskriminuar duke u trajtuar në mënyrë të pabarabartë me punëtorët e tjerë dhe të cilët janë përfshirë në Listën Përfundimtare. Më specifikisht, Shkelzen Krelani përmes ankesës përkatëse kishte paraqitur edhe provat në vijim: (i) vërtetimin e lëshuar nga ish drejtori i NSH "Agimi" me datë 25 shtator 2013; (ii) deklaratën e datës 8 prill 2005; (iii) vërtetimin për përvojën e punës si dhe të ardhurat personale të datës 17 janar 2009; (iv) ekstraktin nga fletëparaqitja e të dhënave mbi përcaktimin e të ardhurave personale dhe stazhin e sigurimit të datës 18 janar 2012; dhe (v) vërtetimin mbi ndërprerjen e marrëdhënies së punës të lëshuar nga AKP me 15 shtator 2012. Ndërsa, Valbonë Krelani-Elezi përmes ankesës përkatëse kishte paraqitur edhe provat në vijim: (i) vërtetimin e lëshuar nga ish drejtori i NSH "Agimi" me datë 27 shtator 2013; (ii) vërtetimin për përvojën e punës si dhe të ardhurat personale të datës 17 janar 2009; (iii) ekstraktin nga fletëparaqitja e të dhënave mbi përcaktimin e të ardhurave personale dhe stazhin e sigurimit të datës 18 janar 2012; dhe (iv) vërtetimin mbi ndërprerjen e marrëdhënies së punës të lëshuar nga AKP-ja më 15 shtator 2012. AKP-ja nuk ka parashtruar përgjigje ndaj ankesave të Shkelzen Krelani dhe Valbonë Krelani-Elezi, respektivisht.
27. Më 30 shtator 2013, AKP parashtroi ankesë kundër pikës II të Aktgjykimimit të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, përmes të cilit ishte miratuar ankesa e parashtrueseve të kërkesës Jakup Morina, Et-hem Bokshi, Agim Haxhibeqiri, Isa Hoti, Bukuriye Bordoniqi, Agim Muhaxhiri, Nanije Deva-Hasi, Fakete Thaçi-Dina, Gëzime Zhubi-Buza, Burbuqe Shala dhe Rafet Zhubi, respektivisht, duke pretenduar vërtetim të gabuar të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale, me propozimin që pika II e dispozitivit të këtij Aktgjykimi të anulohet. Sipas AKP-së asnjë ankues i cili me Aktgjykimin e atakuar është përfshirë në Listën Përfundimtare të punëtorëve me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi" nuk ka prezantuar fakte relevante në bazë të cilave kishte për ta vërtetuar faktin e trajtimit të pabarabartë dhe arsyetimin për diskriminim direkt apo të tërthortë në pajtim me paragrafin 1 të nenit 8 të Ligjit Kundër Diskriminimit.
28. Më 29 gusht 2019, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së nxori Aktgjykimin [AC-I-13-0181-A0008], përmes së cilit (i) duke u referuar në paragrafin 1 të nenit 69 (Procedurat e ankesës me gojë) të Ligjit nr. 06/L-086 për Dhomën e Posaçme të

Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet lidhur me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Ligji nr.06/L-086 për DHPGJS-në), Kolegji përkatës “vendosi të heq dorë nga pjesa e seancës gojore”; (ii) refuzoi si të pabazuara ankesat e Shkelzen Krelanit dhe Valbonë Krelani-Elezi; ndërsa (iii) pranoi si të bazuar ankesën e AKP-së, përkitazi me parashtruesit e tjerë të kërkesës, përkatësisht Jakup Morina, Et-hem Bokshi, Agim Haxhibeqiri, Isa Hoti, Bukurije Bordoniqi, Agim Muhaxhiri, Nanije Deva-Hasi, Fakete Thaçi-Dina, Gëzime Zhubi-Buza, Burbuqe Shala dhe Rafet Zhubi, duke përcaktuar se “të njëjtit hiqen nga lista e përfituesve të 20% nga procesi i privatizimit të NSH-së “Agimi” Gjakovë”.

29. Përkitazi me parashtruesin Shkelzen Krelani, Kolegji i Apelit arsyetoi se (i) i njëjti nuk ka deponuar dëshmi për ta provuar kërkesën e tij; dhe (ii) nga librezat e punës rezulton se i njëjti është inkuadruar në punë më 1 qershor 1983, ndërsa përfundimi i marrëdhënies së punës ka ndodhur më 31 korrik 1994, “për shkak të fillimit të punës si ndërmarrës i pavarur”. Ndërsa përkitazi me parashtruesin Valbonë Krelani-Elezi, Kolegji i Apelit arsyetoi se (i) e njëjta nuk ka deponuar dëshmi për ta provuar kërkesën e saj; dhe (ii) nga librezat e punës rezulton se e njëjta është inkuadruar në punë më 10 dhjetor 1980, ndërsa përfundimi i marrëdhënies së punës ka ndodhur më 5 janar 1983 si dhe përsëri ka filluar punën më 15 shkurt 1984, ndërsa ka përfunduar marrëdhënien e punës më 31 korrik 1994, “për shkak të fillimit të punës si ndërmarrës i pavarur”. Në rastin e të dy parashtruesve të lartcekur, Kolegji i Apelit theksoi se kriteret ligjore në bazë të paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13 e të ndryshuar me Rregulloren nr.2004/45, nuk janë plotësuar sepse “punëtori konsiderohet si legjitim nëse është regjistruar si punëtor i ndërmarrjes në pronësi shoqërore në kohën e privatizimit dhe nëse konstatohet se ka qenë në listën e pagave të ndërmarrjes për jo më pak se tri (3) vite”.
30. Ndërsa, përkitazi me miratimin si të bazuar të ankesës së AKP-së, Kolegji i Apelit, ndër tjerash, theksoi se parashtruesit e kërkesës (i) me asnjë provë nuk e dëshmojnë faktin se kanë qenë të punësuar në NSH “Agimi” apo se kanë qenë në listën e pagave në kohën e privatizimit të ndërmarrjes, kushte këto që kërkojnë të plotësohen bazuar në paragrafin 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13, për t’u njohur e drejta e futjes në listën përfundimtare të NSH “Agimi” për përfundimin e njëzet përqindëshit (20%-it) nga shitja e ndërmarrjes; dhe se (ii) nuk pajtohet me konstatimin e Kolegjit të Specializuar lidhur me diskriminimin e punëtorëve përkatës “sepse sipas praktikës së krijuar nga Dhoma e Posaçme sa i përket interpretimit të diskriminimit ky punëtor pasi është i nacionalitetit shqiptar nuk mund të ketë qenë i diskriminuar pas qershorit të vitit 1999”.
31. Për sa i përket pretendimeve për diskriminim, Kolegji i Apelit gjithashtu theksoi se e “drejta precedentale” e DHPGJS-së, bazuar në Aktgjykimet [ASC-11-0069] dhe [AC-I-12-0012], përcakton që të diskriminuar mund të llogariten: (i) “punëtorët e përkatësisë etnike shqiptare, apo që u takojnë minoriteteve ashkali, rome, egjiptian, goran dhe turq, të cilët ishin larguar për arsye diskriminimi në periudhën e ashtuquajtur të “masave të përkohshme serbe” (që sillen prej vitit 1989 deri në vitin 1999), apo të cilët u diskriminuan edhe në periudha të ndryshme, për shkak të etnisë së tyre, besimeve politike dhe religjioze, etj.”; dhe (ii) “punëtorët e përkatësisë etnike serbe të cilët për shkak

të mungesës së sigurisë pas vitit 1999, nuk u paraqitën në punë dhe të njëjtit nuk u gjendën në listat përfundimtare të punëtorëve”.

32. Për më tepër, përkitazi me parashtruesin e kërkesës (i) Rafet Zhubi, sqaroi se i njëjti si provë e kishte dorëzuar kopjen e librezës së punës, bazuar në të cilën vërtetohet fakti se *“i njëjti ka filluar punën në NSH "Agimi" nga 1 janari 1970, ndërsa ka përfunduar marrëdhënien e punës më 31 tetor 1996. Ankuesi ka pohuar se ky parashtrues ka lindur më 7 dhjetor 1938 dhe nga kjo gjykata konstaton faktin se ankuesi në kohën e privatizimit të ndërmarrjes ka arritur moshën e pensionimit andaj ankuesi nuk i plotëson kushtet e të qenit në listën e pagave në kohën e privatizimit të ndërmarrjes”*; (ii) Gëzime Zhubi-Buza, sqaroi se e njëjta kishte paraqitur si dëshmi kopjen e librezës së punës, *“nga e cila gjykata vërteton faktin se e njëjta ka filluar punën në NSH "Agimi" nga 1 maj 1985 ndërsa ka përfunduar punën më 8 janar 1996 po ashtu nga librezat e punës vërtetohet fakti se ankuesja nga 9 janari 1996 ka krijuar marrëdhënie të re pune në NSH "Printeks", Prizren dhe të njëjtën e ka përfunduar me 1 tetor 1998”*, dhe se për pasojë, asaj nuk i takojnë të drejtat e pretenduara nga NSH "Agimi"; (iii) Burbuqe Shala, sqaroi se e njëjta kishte paraqitur si dëshmi kopjen e librezës së punës, *“nga e cila gjykata vërteton faktin se e njëjta ka filluar punën në NSH "Agimi" nga 1 nëntori 1986 ndërsa ka përfunduar punën më 20 mars 1993 po ashtu nga librezat e punës vërtetohet fakti se ankuesja nga 20 marsi 1993 ka krijuar marrëdhënie të re pune në NT "DEMOS" dhe të njëjtën e ka përfunduar më 20 maj 1993, po ashtu nga librezat e punës shihet se ankuesja ka krijuar marrëdhënie pune në NSH "TIKI Comerc" nga 21 maji 1993 dhe të njëjtën e ka përfunduar më 31 mars 1995”*, dhe se për pasojë, të njëjtës nuk i takojnë të drejtat e pretenduara nga NSH "Agimi"; dhe (iv) Fakete Thaçi-Dina, sqaroi se e njëjta kishte paraqitur si dëshmi *“një vërtetim të lëshuar nga Ministria e Punës dhe e Mirëqenies Sociale për përvojën e punës si dhe të ardhurat personale të realizuara”*, por se i njëjti nuk përbën dëshmi relevante.

Pretendimet e parashtruesve të kërkesës

33. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë që përmes Aktgjykimit [AC-I-13-0181-A0008] të 29 gushtit 2019 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, u janë shkëlur të drejtat e tyre të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës dhe nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) e nenin 1 (Mbrojtja e Pronës) të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
34. Përkitazi me shkeljet e pretenduara të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, parashtruesit e kërkesës fillimisht theksojnë se të gjithë kanë qenë punëtorë të NSH "Agimi", dhe se kjo vërtetohet edhe përmes shkresës së AKP-së e cila u është drejtuar më 15 shtator 2010, përmes të cilës janë njoftuar se si rezultat i privatizimit të ndërmarrjes në fjalë, janë ndërprerë të gjitha marrëdhëniet përkatëse të punës, dhe se rrjedhimisht të njëjtit, i plotësojnë kriteret e përcaktuara përmes paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores 2003/03 për të përfituar nga njëzet përqindëshi (20%-it) i privatizimit të ndërmarrjes përkatëse. Për më tepër, parashtruesit e kërkesës theksojnë se ata kanë dorëzuar provat në dispozicion, por që *“prova përkatëse kanë qenë në disponim të Zyrës*

kadrovice të Sh.A. "Agimi" në Gjakovë e më pastaj të stafit të emëruar nga AKP-ja, punëtor të ish-Sh.A. ose N.SH "Agimi" Gjakovë".

35. Të njëjtit, në esencë, pretendojnë se Aktgjykimi i kontestuar është nxjerrë në kundërshtim me garancitë procedurale të përcaktuara përmes neneve të lartcekura sepse i njëjti (i) ka ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar dhe i cili ka qenë në favor të parashtrueseve të kërkesës, pa një seancë dëgjimore, duke mos u mundësuar të njëjtëve për tu deklaruar rreth fakteve kontestuese, duke theksuar se *"është e vërtetë që Dhoma e Posaqme ka mundësi të mban gjykim edhe pa prezencën e palëve, por është gjithashtu e vërtetë se ka të drejtë që të caktoj seancë publike dhe në atë do të i epej mundësia Gjykatës dhe palëve të ballafaqojnë parashtrimet dhe provat, do të bëhej një gjykim i hapur, i drejtë dhe transparent që do të argumentoheshin faktet relevante"*; (ii) për dallim prej Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar, ngërthen interpretim arbitrar përkitazi me diskriminimin sepse barra e të provuarit lidhur me pretendimet për diskriminim bazuar në nenit 8 të Ligjit kundër Diskriminimit i takon AKP-së; (iii) nuk është i arsyetuar; dhe (iv) ka shkelur të drejtat e tyre për një gjykim brenda një afati të arsyeshëm kohor.
36. Përkitazi me shkeljet e pretenduara të nenit 24 të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës theksojnë se ata nuk janë trajtuar në mënyrë të barabartë me punëtorët e tjerë të NSH "Agimi", *"situata juridike dhe faktike"* e të cilëve është identike me parashtruesit e kërkesës, ndërsa Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit, i ka trajtuar pretendimet e tyre në kuptim të diskriminimit etnik, duke u referuar në të *"drejtën precedentale"*.
37. Përfundimisht, parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata: (i) t'i deklarojë kërkesat të pranueshme; (ii) të konstatojë se ka pasur shkelje të neneve 24, 31 dhe 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së; dhe (iii) ta shpallë të pavlefshëm Aktgjykimin [AC-I-13-0181-A0008] e 29 gushtit 2019 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, dhe të njëjtin ta kthejë për rivendosje në pajtim me Aktgjykimin e kësaj Gjykate.

Pranueshmëria e kërkesës

38. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesat i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe të përcaktuara me Rregullore të punës.
39. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

"1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj."

40. Gjykata gjithashtu vlerëson nëse parashtruesit e kërkesës kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç specifikohet më tej në Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet nenit 47 (Kërkesa individuale) dhe 48 (Saktësimi i kërkesës) dhe 49 (Afatet) të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
(Kërkesa individuale)

*"1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.
2. Individit mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj."*

Neni 48
(Saktësimi i kërkesës)

"Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj."

Neni 49
(Afatet)

"Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor ..."

41. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kërkesave, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesave janë palë të autorizuar, të cilët kontestojnë një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin [AC-I-13-0181-A0008] e 29 gushtit 2019 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, pasi i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu i kanë qartësuar të drejtat dhe liritë që ata pretendojnë se u janë shkelur, në pajtim me kriteret e nenit 48 të Ligjit dhe i kanë dorëzuar kërkesat në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
42. Gjykata gjithashtu konstaton se kërkesa e parashtruesve të kërkesës plotëson kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara përmes paragrafit (1) të rregullit 39 (Kriteret e pranueshmërisë) të Rregullores së punës. E njëjta nuk mund të shpallet e papranueshme mbi bazën e kushteve të përcaktuara përmes paragrafit (3) të rregullit 39 të Rregullores së punës. Për më tepër dhe në fund, Gjykata vlerëson se kjo kërkesë nuk është qartazi e pabazuar siç është e përcaktuar përmes paragrafit (2) të rregullit 39 të Rregullores së punës dhe rrjedhimisht, ajo duhet deklaruar e pranueshme dhe të shqyrtohen meritat e saj.

Dispozitat Relevante Kushtetuese dhe Ligjore

Kushtetuta e Republikës së Kosovës

Neni 31

[E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.
 2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.
- [...]

Neni 24

[Barazia para Ligjit]

1. Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.
2. Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.
3. Parimet e mbrojtjes së barabartë ligjore nuk parandalojnë vënien e masave të nevojshme për mbrojtjen dhe përparimin e të drejtave të individëve dhe grupeve që janë në pozitë të pabarabartë. Masat e tilla do të zbatohen vetëm derisa të arrihet qëllimi për të cilin janë vënë ato.

Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut

Neni 6

(E drejta për një proces të rregullt)

1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalohej shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.
- [...]

LIGJI Nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

**Neni 10
Aktgjykimet, Aktvendimet dhe Apelet**

[...]

11. Në rastet kur kolegji i apelit pranon dhe merr përsipër vendosjen mbi një apel, rregullat në vijim respektohen fuqimisht: 11.1. kolegji i apelit nuk mund të ndryshojë, anulojë, rikthejë apo përndryshe të ndërrojë, në çfarëdo mënyrë, gjetjet faktike të bëra nga një gjykatë, kolegji i specializuar, nënkolegj apo gjyqtar i vetëm, përveç nëse kolegji i apelit përcakton që ajo gjetje faktike është qartësisht e gabueshme. Gjetja faktike nuk vlerësohet të jetë qartësisht e gabueshme nëse ajo gjetje faktike mbështetet me interpretim të arsyeshëm të dosjes së procedurave gjyqësore dhe provave të parashtruara gjatë atyre procedurave; si dhe 11.2. kolegji i apelit bën shqyrtim, prej fillimit, të secilës çështje që ngrihet nga apeluasi apo pala kundërshtare në parashtrësit e tij/saj me shkrim.

[...]

Shtojca e Ligjit Nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Rregullorja e Punës e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

**Neni 36
Rregullat e përgjithshme mbi provat**

[...]

3. Pala që pretendon një fakt apo ngjarje ka mundësinë e arsyeshme për të paraqitur apo dorëzuar provat materiale për të mbështetur një pretendim të tillë. Nëse pala e tillë dështon që të paraqesë apo dorëzojë provat e tilla, atëherë vlerësohet se pala nuk ka ofruar barrën e dëshmisë lidhur me pretendimin e tillë.

**Neni 68
Ankesat lidhur me listën e të punësuarve me të drejta legjitime**

1. Përveç nëse nuk përcaktohet saktësisht me këtë nen, procedura për lëndët që bazohen në ankesat që bien nën paragrafin 1.6. të nenit 4 të Ligjit për Dhomën e Posaçme do të ndjek rregullat e tjera procedurale të përshkruara në këtë Shtojcë e që Dhoma e Posaçme i zbaton mutatis mutandis nëse i vlerëson si të domosdoshme dhe në interes të drejtësisë.

2. Pas pranimit të listës së të punësuarve me të drejta legjitime në bazë të nenit 10 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2003/13, apo në bazë të çfarëdo legjislacioni pasues që rregullon krijimin e një liste të tillë, Agjencia shpall listën së bashku me njoftimin për qytetarët mbi të drejtat e personit për të parashtruar një ankesë në Agjenci brenda njëzetë (20) ditëve pas datës së

shpalljes, duke kërkuar përfshirjen në një listë të tillë dhe/apo duke sfiduar përfshirjen e një apo më shumë personave tjerë në një listë të tillë. Personi i cili parashtron një kërkesë apo kundërshtim të tillë, do të përfshijë aty në deklaratë të fakteve dhe argumenteve ligjore që mbështesin kërkesën apo kundërshtimin e tillë; ai person ka barrën e dëshmisë për të gjitha faktet e pretenduara në kërkesë dhe/apo në kundërshtim.

[...]

6. Agjencia shpallë listën e saj përfundimtare të të punësuarve me të drejta legjitime në mbështetje të paragrafit 5. të këtij neni e në përputhje me nenin 10.6. të Rregullores së UNMIK-ut 2003/13, ose në pajtim me çfarëdo legjislacioni pasues që rregullon krijimin e një liste të tillë, Agjencia shpall listën së bashku me njoftimin për qytetarët mbi të drejtat e personit për të parashtruar një ankesë në Agjenci brenda njëzetë (20) ditëve pas ditës së shpalljes për të kundërshtuar në listë të tillë dhe/apo në lidhje me shpërndarjen e fondeve të mbledhura nga Agjencia për personat e identifikuar në atë listë. Ankuesi(t) që parashtrojnë një ankesë të tillë përfshijnë një deklaratë të fakteve dhe argumenteve ligjore që mbështetin ankesën e tillë; personat që ankohen kanë barrën e dëshmisë për të gjitha faktet e pretenduara në ankesë.

[...]

11. Kolegji gjegjës i Specializuar, me nismë të vet apo në bazë të një kërkesë me shkrim nga ankuesi(t) apo Agjencia, mund të vendos për mbajtjen e një apo më shumë seancave gojore lidhur me çështjen. Nëse mbahet një seance gojore, atëherë Kolegji Specializuar do të udhëzojë Regjistër mbajtësin që, së paku pesë (5) ditë më herët para seancës gojore, t'i dorëzojë palëve një njoftim me shkrim për kohën dhe ditën e seancës së tillë.

[...]

14. Kolegji i Apelit zgjidhë të gjitha apelet e tilla urgjentisht.

Neni 64

Procedurat e ankesës me gojë

1. Me nismë të tij apo në bazë të kërkesës me shkrim nga një palë, Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë apo jo më shumë seanca dëgjimore me gojë lidhur me ankesën gjegjëse. Kolegji i Apelit merr parasysh çfarëdo kërkesë për procedurë gojore që parashtrohet nga ndonjëra palë, e cila paraqet arsyet e saja për parashtrimin e kërkesës për procedurë gojore. Kërkesa e tillë parashtrohet para përfundimit të procedurave të ankesës me shkrim.

[...]

Neni 65

Paraqitja e provave të reja

Në rrethana të jashtëzakonshme dhe për arsye që dëshmohen mirë, Kolegji i Apelit mund t'i lejoj një palë paraqitjen e provave të reja që nuk kanë qenë në dispozicion të palës gjatë procedurës së shkallës së parë për vlerësimin e provave. Kërkesa me shkrim për një leje të tillë duhet së pari t'i dorëzohet Kolegjit të Apelit dhe duhet t'i dorëzohet palëve tjera jo më pak se pesëmbëdhjetë (15) ditë para datës së seancës kur propozohet paraqitja e

këtyre provave. Kolegji i Apelit mund të autorizojë paraqitjen e provave të reja nëse vlerëson se në këtë mënyrë drejtësia do të vihet në vend.

Rregullore nr. 2003/13 mbi Transformimin e së Drejtës për Përdorimin e Pronës së Patundshme në Pronësi Shoqërore

Neni 10 Të Drejtat e të Punësuarve

[...]

10.4 Sipas këtij neni, punëtori konsiderohet si legjitim nëse është i regjistruar si punëtor i ndërmarrjes në pronësi shoqërore në kohën e privatizimit dhe nëse konstatohet se ka qenë në listën e pagave të ndërmarrjes për jo më pak se tri (3) vite. Kjo kërkesë nuk i ndalon punëtorët, të cilët pretendojnë se edhe ata do të ishin regjistruar apo punësuar, nëse nuk do të kishin qenë diskriminuar, që të paraqesin ankesë në Dhomën e Posaçme, në pajtim me paragrafin 10.6.

[...]

Rregullore Nr. 2004/45 për Ndryshimin e Rregullores Nr. 2003/13 mbi Transformimin e së Drejtës për Përdorimin e Pronës së Patundshme në Pronësi Shoqërore

Neni 1 Ndryshimet

Që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje,

[...]

B. Nenet 10.1, 10.2 dhe 10.4 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2003/13 ndryshohen si vijon:

[...]

10.4 Sipas këtij neni, punëtori konsiderohet legjitim nëse është i regjistruar si punëtor i ndërmarrjes në pronësi shoqërore në kohën e privatizimit apo të fillimit të procedurës së likuidimit dhe nëse konstatohet se ka qenë në listën e pagave të ndërmarrjes për jo më pak se tri vite. Kjo kërkesë nuk i përjashton punëtorët nga paraqitja e ankesës në Dhomën e Posaçme, në pajtim me paragrafin 10.6., të cilët pretendojnë se edhe ata do të ishin regjistruar apo punësuar po të mos kishin qenë të diskriminuar.

[...]

Ligji Nr. 06/L-086 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Neni 69 Procedurat e ankesës me gojë

- 1. Me nismë të tij apo në bazë të kërkesës me shkrim nga një palë, Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë një apo më shumë seanca dëgjimore lidhur me ankesën gjegjëse. Kolegji i Apelit merr parasysh çfarëdo kërkesë për*

*procedurë gojore që parashtrohet nga ndonjëra palë, e cila paraqet arsyet e saja për parashtrimin e kërkesës për procedurë gojore. Kërkesa e tillë parashtrohet para përfundimit të procedurave të ankesës me shkrim.
[...]*

Ligji Nr. 2004/3 kundër Diskriminimit

Neni 8 Barra e Provave

8.1. Kur personat të cilët e konsiderojnë se parimi i trajtimit të barabartë nuk është zbatuar ndaj tyre, paraqesin faktet para organit administrativ apo Gjykatës kompetente, nga të cilat mund të supozohet se ka pasur diskriminim të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, barra e provës bie mbi palën e paditur, e cila duhet të dëshmojë se nuk ka pasur shkelje të parimit të trajtimit të barabartë.

8.2. Paragrafi 8.1 nuk ndalon zbatimin e rregullave të dëshmimit të cilat janë të favorshme për palën paditëse. Paditësi mund të mbrojë rastin e tij të diskriminimit edhe me metoda të tjera përfshirë edhe shfrytëzimin e dëshmive statistikore.

Meritat

43. Gjykata rikujton që rrethanat e rastit konkret ndërlidhen me privatizimin e ndërmarrjes shoqërore NSH "Agimi" në Gjakovë, dhe të drejtat e punëtorëve përkatës për t'iu njohur statusi i punëtorëve me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga ky privatizim, siç është përcaktuar në nenin 68 të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, dhe paragrafin 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13 e të ndryshuar me Rregulloren nr. 2004/45. Bazuar në shkresat e lëndës, rezulton se ndërmarrja e lartcekur shoqërore ishte privatizuar më 15 shtator 2010, datë kjo në të cilën gjithashtu parashtruesit e kërkesës përmes shkresave individuale ishin njoftuar se "*pasoja shitjes së asetëve kryesore është përfundimi i punësimit tuaj*" dhe se i njëjti "*përfundon menjëherë*". Parashtruesit e kërkesës më pas kishin kontestuar mospërfshirjen e tyre në Listën e Përkohshme të AKP-së për punëtorët me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi". Këto ankesa ishin refuzuar. Në vijim, parashtruesit e kërkesës kishin iniciuar padi në Kolegjin e Specializuar, duke kontestuar Vendimin e AKP-së, edhe përkitazi me vërtetimin e fakteve edhe interpretimin e ligjit. Të njëjtit kishin pretenduar se ishin diskriminuar dhe të gjithë kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore para Kolegjit të Specializuar. Ky i fundit, kishte refuzuar kërkesën për seancë dëgjimore me arsyetimin se "*faktet dhe provat e dorëzuara janë mjaft të qarta*", dhe u kishte dhënë të drejtë parashtruesve të kërkesës, me përjashtim të parashtruesve të kërkesës Shkelzen Krelani dhe Valbonë Krelani-Elezi, duke konstatuar se të njëjtit ishin diskriminuar. Kolegji i Specializuar, gjithashtu ndër të tjera, kishte theksuar se në mungesë të diskriminimit, parashtruesit e kërkesës, do t'i kishin plotësuar kriteret e përcaktuara përmes paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores nr.2003/13, si punëtorë me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) nga privatizimi i NSH "Agimi".

44. Pas nxjerrjes së këtij Aktgjykimi, fillimisht ankesë në Kolegj të Apelit kishin paraqitur (i) Shkelzen Krelani dhe Valbonë Krelani-Elezi, të vetmit parashtrues ankesën e të cilëve Kolegji i Specializuar e kishte refuzuar si të pabazuar, duke paraqitur para Kolegjit të Apelit dokumente shtesë; dhe (ii) AKP-ja. As të parët as i dyti, nuk kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore. Në gusht të vitit 2019, Kolegji i Apelit, kishte nxjerrë Aktgjykimin e kontestuar, përmes të cilit kishte miratuar ankesën e AKP-së dhe kishte refuzuar ankesën e Shkelzen Krelani-t dhe Valbonë Krelani Elezi-t, duke e ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar dhe për pasojë, duke hequr “nga lista e përfituesve të 20% nga procesi i privatizimit të NSH-së “Agimi” Gjakovë”, të gjithë parashtruesit e kërkesës. Kolegji i Apelit, fillimisht kishte theksuar se kishte vendosur të “heq dorë nga pjesa e seancës gojore”, duke u referuar në paragrafin 1 të nenit 69 (Procedura e ankesës me gojë) të Ligjit nr. 06/L-086 për DHPGJS-në. Ndërsa, përkitazi me meritat e çështjes, (i) kishte konstatuar se provat e paraqitura nga palët përkatëse nuk dëshmojnë se të njëjtit i plotësojnë kushtet ligjore të përcaktuara përmes paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13 për t’iu njohur të drejtat përkatëse; dhe (ii) kishte theksuar se interpretimi i diskriminimit nga Kolegji i Specializuar është në kundërshtim me “të drejtën precedentale” të DHPGJS-së. Këto konstatime të Kolegjit të Apelit, parashtruesit e kërkesës i kontestojnë para Gjykatës, duke pretenduar shkelje të të drejtave të tyre të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës dhe nenet 6 (E drejta për një proces të rregullt) e 1 (Mbrojtja e Pronës) të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së. Përkitazi me shkeljet e nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, parashtruesit e kërkesës, siç është sqaruar më lart, pretendojnë se Kolegji i Apelit ka ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar, (i) pa një seancë dëgjimore; (ii) pa arsyetim të mjaftueshëm; (iii) në interpretim arbitrar të ligjit; dhe (iv) në shkelje të së drejtës së tyre për një gjykim brenda një afati të arsyeshëm kohor.
45. Këto kategori pretendimesh, Gjykata do t’i shqyrtojë duke u bazuar në praktikën gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ), në harmoni me të cilën, bazuar në nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, është e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë.
46. Gjykata, në këtë aspekt, fillimisht do të shqyrtojë pretendimet e parashtruesëve të kërkesës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore në nivel të Kolegjit të Apelit. Për këtë qëllim, në vijim, Gjykata fillimisht (i) do t’i shtjellojë parimet e përgjithshme përkitazi me të drejtën në një seancë dëgjimore siç është e garantuar përmes neneve të lartcekura të Kushtetutës dhe KEDNJ-së; dhe më pas, (ii) do t’i aplikojë të njëjtat në rrethanat e rastit konkret.

(i) *Parimet e përgjithshme përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore*

47. Karakteri publik i procedurave para organeve gjyqësore të referuara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1 të nenit 6 të KEDNJ-së, mbron palët ndërgjyqëse nga administrimi i drejtësisë në fshehtësi, në mungesë të një shqyrtimi publik. Publiciteti i procedurave gjyqësore është gjithashtu një nga mekanizmat kryesorë përmes të cilës ruhet besimi në drejtësi. Një parim i tillë, për më tepër, kontribuon në arritjen e qëllimeve të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, për një proces të drejtë gjyqësor, garantimi i të cilit është një nga parimet themelore të çdo shoqërie demokratike të mishëruara në Kushtetutë dhe KEDNJ. (Shih, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafët 381 deri 404 dhe referencat e përdorura aty).
48. Në parim, palët ndërgjyqëse kanë të drejtë për një seancë dëgjimore publike, por një detyrim i tillë nuk është absolut. Për aq sa është relevante për rrethanat e tanishme, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së ka zhvilluar parimet kryesore që kanë të bëjnë me (i) të drejtën për një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së parë; (ii) të drejtën për një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së dytë dhe të tretë; (iii) parimet në bazë të të cilave duhet të përcaktohet nëse një seancë dëgjimore është e domosdoshme; dhe (iv) nëse mungesa e dëgjimit në shkallën e parë mund të korrigjohet përmes një seance dëgjimore në një shkallë më të lartë dhe kriteret përkatëse për të bërë këtë vlerësim. Sidoqoftë, në të gjitha rrethanat, mungesa e një seance dëgjimore duhet të jetë e arsyetuar nga gjykata përkatëse.
49. Për sa i përket çështjes së parë, përkatësisht detyrimit për të mbajtur një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së parë, GJEDNJ ka theksuar se në procedurat para një gjykate të shkallës së parë dhe të vetme, e drejta për një seancë dëgjimore është e garantuar përmes paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së. (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Fredin kundër Suedisë* (nr. 2), Aktgjykim i 23 shkurtit 1994, paragrafët 21-22; *Allan Jacobsson kundër Suedisë* (nr. 2), Aktgjykim i 19 shkurtit 1998, paragrafi 46; *Göç kundër Turqisë*, Aktgjykim i 11 korrikut 2002, paragrafi 47; dhe *Selmani dhe të tjerët kundër ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, Aktgjykim i 9 shkurtit 2017, paragrafët 37-39). Përrjashtim nga ky parim i përgjithshëm, përbëjnë rastet në të cilat “*ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore*” në shkallën e parë dhe të vetme. (Shih, në këtë aspekt, rastet e GJEDNJ-së, *Hesse-Anger dhe Anger kundër Gjermanisë*, Vendim i 17 majit 2001; dhe *Mirovni Institut kundër Sllovenisë*, Aktgjykim i 13 marsit 2018, paragrafi 36; e shih, gjithashtu, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafët 382 dhe referencat e përdorura aty). Karakteri i rrethanave të tilla të jashtëzakonshme buron nga natyra e çështjeve që ngërthen një rast, për shembull, rastet që kanë të bëjnë ekskluzivisht me çështje ligjore ose janë të natyrës shumë teknike. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Koottummel kundër Austrisë*, Aktgjykim i 10 dhjetorit 2009, paragrafët 19 dhe 20).

50. Për sa i përket çështjes së dytë, përkatësisht detyrimit për të mbajtur një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së dytë ose të tretë, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së thekson se mungesa e një seance dëgjimore mund të justifikohet bazuar në karakteristikat e veçanta të rastit përkatës, me kusht që një seancë dëgjimore të jetë mbajtur në shkallë të parë. (Shih, në këtë kontekst, rastin e GJEDNJ-së, *Salomonsson kundër Suedisë*, Aktgjykim i 12 nëntorit 2002, paragrafi 36). Prandaj, procedurat para gjykatave të apelit, dhe të cilat përfshijnë vetëm çështje të ligjit, dhe jo çështje fakti, mund të konsiderohen të jenë në përputhje me garancitë e mishëruara në nenin 6 të KEDNJ-së, edhe nëse në shkallë të dytë nuk është mbajtur një seancë dëgjimore. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Miller kundër Suedisë*, Aktgjykim i 8 shkurtit 2005, paragrafi 30; dhe shih, gjithashtu, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafin 383 dhe referencat e përdorura aty). Thënë këtë, dhe në parim, mungesa e një seance dëgjimore mund të justifikohet vetëm përmes “ekzistencës së rrethanave të jashtëzakonshme”, siç janë definuar përmes praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, në të kundërtën një e tillë është e garantuar për palët në të paktën njërin nivel të juridiksionit, bazuar në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së. (Shih, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafin 386 dhe referencat e përdorura aty).
51. Për sa i përket çështjes së tretë, përkatësisht parimeve në bazë të të cilave duhet të përcaktohet nëse një seancë dëgjimore është e domosdoshme, Gjykata i referohet Aktgjykimit të 6 nëntorit 2018 të GJEDNJ-së: *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*, në të cilin Dhoma e Madhe e GJEDNJ-së, vendosi parimet bazuar në të cilat duhet të vlerësohet domosdoshmëria e një seance dëgjimore. Sipas këtij Aktgjykimi, një seancë dëgjimore nuk është e domosdoshme nëse rasti përkatës (i) ndërthen thjeshtë çështje juridike të një natyre të kufizuar (shih, rastet e GJEDNJ-së, *Allan Jacobsson kundër Suedisë (nr. 2)*, cituar më lart, paragrafi 49; dhe *Valová, Slezák dhe Slezák kundër Sllovakisë*, Aktgjykim i qershorit 2004, paragrafët 65-68) ose nuk ndërthen ndonjë ndërlikueshmëri të veçantë (shih, rastin e GJEDNJ-së, *Varela Assalino kundër Portugalisë*, Vendim i 25 prillit 2002); (ii) ndërthen çështje tepër teknike, të cilat trajtohen më mirë me shkrim sesa përmes argumenteve gojore në një seancë dëgjimore; dhe (iii) nuk ndërthen çështje të besueshmërisë së palëve ose fakteve të kontestuara dhe gjykatat mund të vendosin në mënyrë të drejtë dhe të arsyeshme në bazë të parashtrësive të palëve dhe materialeve të tjera me shkrim. (Shih, rastet e GJEDNJ-së, *Döry kundër Suedisë*, Aktgjykim i 12 nëntorit 2002, paragrafi 37; dhe *Saccoccia kundër Austrisë*, Aktgjykim i 18 dhjetorit 2008, paragrafi 73).
52. Në të kundërtën, bazuar në Aktgjykimin e lartpërmendur, një seancë dëgjimore është e domosdoshme nëse rasti përkatës (i) ndërthen nevojën për shqyrtimin e çështjeve të ligjit dhe të faktit, përfshirë rastet në të cilat është i nevojshëm vlerësimi nëse autoritetet më të ulëta kanë vlerësuar faktet në mënyrë të saktë (shih, ndër tjerash, rastet e GJEDNJ-së, *Malhous kundër Republikës Çeke*, Aktgjykim i 12 korrikut 2001, paragrafi 60; dhe *Fischer kundër Austrisë*, Aktgjykim i 26 prillit 1995, paragrafi 44); dhe (ii) kërkon që gjykata përkatëse të

fitojë një përshtypje personale për palët përkatëse, dhe t'u lejohet të njëjtëve mundësia të sqarojnë gjendjen personale, personalisht ose përmes përfaqësuesit përkatës. Shembuj të kësaj situate përbëjnë rastet kur gjykata duhet të dëgjojë prova nga palët në lidhje me vuajtjet personale në mënyrë që të përcaktojë nivelin e duhur të kompensimit (shih, rastet e GJEDNJ-së, *Göç kundër Turqisë*, cituar më lart, paragrafi 51; dhe *Lorenzetti kundër Italisë*, Aktgjykim i 10 prillit 2012, paragrafi 33) ose duhet të sigurojë informacion në lidhje me karakterin, sjelljen dhe rrezikshmërinë e një pale. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *De Tommaso kundër Italisë*, Aktgjykim i 23 shkurtit 2017, paragrafi 167).

53. Për sa i përket çështjes së katërt, përkatësisht mundësisë së korrigjimit në shkallë të dytë të mungesës së një seance dëgjimore në shkallën e parë dhe kritereve respektive, GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore ka përcaktuar se në parim, një korrigjim i tillë varet nga kompetencat e gjykatës më të lart. Nëse kjo e fundit, ka juridiksion të plotë për të shqyrtuar meritat e rastit përkatës, përfshirë edhe vlerësimin e fakteve, atëherë korrigjimi i mungesës së një seance dëgjimore në shkallë të parë, mund të bëhet në shkallën e dytë. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*, cituar më lart, paragrafi 192 dhe referencat e përdoruar aty; dhe shih, gjithashtu Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafin 384 dhe referencat e përdorura aty).
54. Përfundimisht, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, fakti që palët nuk kanë kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore nuk do të thotë që të njëjtat kanë hequr dorë nga e drejta për të mbajtur një të tillë. (Për më shumë, lidhur me heqjen dorë nga e drejta për një seancë dëgjimore, shih Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafët 401 dhe 402 dhe referencat e përdorura aty). Bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, një çështje e tillë varet nga karakteristikat e ligjit vendor dhe rrethanat e secilit rast veç e veç. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Göç kundër Turqisë*, cituar më lart, paragrafi 48; dhe shih, gjithashtu, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafi 403 dhe referencat e përdorura aty).

(ii) *Aplikimi i parimeve të shtjelluara më lart në rrethanat e rastit konkret*

55. Gjykata fillimisht rikujton që bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, neni 6 i KEDNJ-së, në parim, garanton mbajtjen e një seance dëgjimore në të paktën njërin nivel të vendimmarrjes. Një e tillë është, në parim, (i) e detyrueshme nëse gjykata e shkallës së parë ka kompetencën e vetme të vendimmarrjes përkitazi me çështjet e faktit dhe të ligjit; (ii) jo e detyrueshme në shkallë në dytë nëse një seancë dëgjimore është mbajtur në shkallë të parë, përkundër faktit që një përcaktim i tillë varet nga karakteristikat e rastit përkatës, për shembull, nëse shkalla e dytë vendos edhe për çështje fakti edhe ligji; dhe (iii) e detyrueshme në shkallë të dytë nëse një e tillë nuk është mbajtur në shkallë të parë, në rastet kur shkalla e dytë ka kompetencë të plotë për të vlerësuar vendimin e shkallës së parë, edhe përkitazi me çështjet e faktit dhe të ligjit. Përrjashtime nga këto raste,

në parim, bëhen vetëm nëse “ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”, dhe të cilat GJEDNJ, siç është sqaruar më lart, përmes praktikës së saj gjyqësore i ka përcaktuar si raste që kanë të bëjnë ekskluzivisht me çështje ligjore ose janë të natyrës së lartë teknike.

56. Bazuar në parimet e shtjelluara më lart, Gjykata në vijim fillimisht duhet të vlerësojë nëse në rrethanat e rastit konkret, fakti që parashtruesit e kërkesës nuk kanë kërkuar një seancë dëgjimore në Kolegjin e Apelit, mund të rezultojë në konstatimin se të njëjtit kanë hequr dorë në mënyrë të nënkuptuar nga një seancë dëgjimore. Nëse përgjigja në këtë çështje rezulton të jetë negative, atëherë Gjykata, duke u bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, duhet të vlerësojë nëse në rrethanat e rastit konkret “ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore” në të dy shkallët e vendimmarrjes, para Kolegjit të Specializuar dhe Kolegjit të Apelit, respektivisht. Këtë vlerësim Gjykata do të bëjë duke u bazuar edhe në parimet e vendosura përmes Aktgjykimit të Dhomës së Madhe Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë.

a) Nëse parashtruesit e kërkesës kanë hequr dorë nga e drejta e një seance dëgjimore

57. Gjykata në këtë aspekt, fillimisht rikujton që përmes ankesave individuale të parashtruara në Kolegjin e Specializuar, të gjithë parashtruesit e kërkesës kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore. Kolegji i Specializuar kishte refuzuar mbajtjen e të njëjtës, duke theksuar se bazuar në paragrafin 11 të nenit 68 të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-së, seanca dëgjimore nuk ishte e nevojshme sepse “faktet dhe provat e dorëzuara janë mjaftë të qarta”. Siç, është sqaruar tashmë, Kolegji i Specializuar, bazuar në këto “fakte dhe prova”, kishte vendosur se parashtruesit e kërkesës, me përjashtim të parashtruesve Valbonë Krelani-Elezi dhe Shkelzen Krelani, ishin diskriminuar duke vendosur gjithashtu se të njëjtit duhet të përfshihen në Listën Përfundimtare të AKP-së si punëtorë me të drejta legjitime për të marrë pjesë nga të ardhurat e njëzet përqindëshit (20%-it) i privatizimit të ndërmarrjes NSH “Agimi”.

58. Në Kolegjin e Apelit ishin ankuar vetëm AKP dhe Valbonë Krelani-Elezi e Shkelzen Krelani sepse të njëjtëve iu ishte refuzuar ankesa përmes Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar. Kolegji i Apelit kishte vendosur në favor të AKP-së, duke e ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar dhe duke refuzuar ankesat e të gjithë parashtruesve përkitazi me mospërfshirjen në Listën Përfundimtare të AKP-së si rezultat i diskriminimit. Siç është sqaruar më lart, Kolegji i Apelit kishte vendosur të “heq dorë nga pjesa e seancës gojore”, duke u referuar në paragrafin 1 të nenit 69 të Ligjit nr. 06/L-086 për DHPGJS-në. Parashtruesit e kërkesës, përkatësisht Valbonë Krelani-Elezi dhe Shkelzen Krelani, të vetmit parashtrues që ishin ankuar në Kolegjin e Apelit për shkak të Aktgjykimit refuzues në shkallë të parë, nuk kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore. Pjesa e parashtruesve të kërkesës, e të cilët kishin paraqitur dokumente shtesë në përgjigje të ankesës së AKP-së ndaj Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar, gjithashtu nuk kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore.

59. Megjithatë, siç është sqaruar më lart, fakti që parashtruesit e kërkesës nuk kanë bërë kërkesë për një seancë dëgjimore, jodetyrimisht do të thotë se të njëjtit kanë hequr dorë në mënyrë të nënkuptuar nga një kërkesë e tillë, dhe gjithashtu mungesa e kësaj kërkesë jodetyrimisht e liron gjykatën përkatëse nga detyrimi për mbajtjen e një seancë të tillë.
60. Më saktësisht, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në rrethanat e rasteve në të cilat palët nuk kanë kërkuar mbajtjen e një seancë dëgjimore, GJEDNJ, ndër tjerash vlerëson nëse mungesa e një kërkesë të tillë, mund të konsiderohet si heqje dorë e nënkuptuar të një parashtruesi nga e drejta për një seancë dëgjimore. Thënë këtë, mungesa e kërkesës për një seancë dëgjimore, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, asnjëherë nuk është faktori i vetëm që determinon domosdoshmërinë e mbajtjes së një seance dëgjimore. Në të gjitha rastet, nëse mungesa e kërkesës për seancë dëgjimore e liron një gjykatë nga detyrimi për mbajtjen e një seancë dëgjimore, varet nga (i) specifikat e ligjit të aplikueshëm; dhe (ii) rrethanat e një rasti. (Shih, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 30 prillit 2020 për nenin 6 të KEDNJ-së, E drejta për një proces të drejtë, pjesa civile, IV. Kriteret Procedurale; B. Dëgjimi Publik, paragrafët 401 deri 404 dhe referencat e përdorura aty). Në vijim, Gjykata do të vlerësojë këto dy kategori çështjesh.
61. Së pari, përkitazi me specifikat e ligjit të aplikueshëm, përkatësisht Ligjit dhe Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, Gjykata rikujton se bazuar në nenin 64 (Procedurat e ankesës me gojë) të të njëjtit ligj, "*Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë apo jo më shumë seanca dëgjimore me gojë lidhur me ankesën gjegjëse*", në bazë të nismës së tij apo edhe kërkesës me shkrim nga një palë. Neni 69 (Procedurat e ankesës me gojë) i Ligjit Nr. 06/L-086 për DHPGJS-në, ka të njëjtën përmbajtje. Bazuar në këto dispozita rrjedhimisht, mbajtja e një seance dëgjimore në nivel apeli, jodetyrimisht varet nga kërkesa e palës. Është gjithashtu detyrë e Kolegjit përkatës, që bazuar në nismën e tij, të vlerësojë nëse rrethanat e një rasti kërkojnë mbajtjen e një seance dëgjimore. Për më tepër, bazuar në nenin 60 (Përmbajtja e ankesës) dhe nenin 65 (Paraqitja e provave të reja) të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, Kolegji i Apelit ka kompetencë të vlerësojë edhe çështjet e ligjit edhe të faktit, dhe për pasojë, është e pajisur me kompetencë të plotë për të vlerësuar mënyrën se si ka vlerësuar faktet autoriteti më i ulët, përkatësisht Kolegji i Specializuar. Në rrethanat e rastit konkret, Kolegji i Apelit ka vlerësuar faktet dhe pretendimet e parashtruesve të kërkesës dhe ka ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar edhe përkitazi me vlerësimin e fakteve edhe interpretimin e ligjit, në dëm të parashtruesve të kërkesës. Në rrethana të tilla, duke marrë parasysh dispozitat ligjore, Gjykata nuk mund të konstatojë se mungesa e një seance dëgjimore në Kolegji të Apelit është e justifikuar vetëm si rezultat i mungesës së një kërkesë nga palët në procedurë, posaçërisht marrë parasysh faktin që parashtruesit e kërkesës nuk janë ankuar kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar, i cili ishte në favor të tyre. Siç është sqaruar më lart, bazuar në nenin 64 të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në dhe neni 69 të Ligjit Nr. 06/L-086 për DHPGJS-në, është detyrim i Kolegjit të Apelit që edhe me nismën e tij të vlerësojë nëse mbajtja e një seancë dëgjimore është e detyrueshme, dhe nëse jo, të arsyetoj mos-mbajtjen e së njëjtës.

62. Së dyti, përkitazi me rrethanat e një rasti, Gjykata rikujton që praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, thekson se mungesa e një kërkesë për një seancë dëgjimore, dhe vlerësimi nëse ky fakt mund të rezultojë në konstatimin se pala përkatëse në mënyrë të nënkuptuar ka hequr dorë nga e drejta për një seancë dëgjimore, duhet të vlerësohet në tërësinë e specifikave të një procedure, dhe jo si argument i vetëm, për të konstatuar nëse mungesa e një seance dëgjimore ka rezultuar ose jo në shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së.
63. Më specifkisht, në rastet kur një palë përkatëse nuk ka bërë një kërkesë për seancë dëgjimore, GJEDNJ ka vlerësuar nëse mungesa e një kërkesë të tillë mund të konsiderohet sikur heqje dorë e nënkuptuar nga një seancë dëgjimore, gjithmonë në dritën e ligjit të aplikueshëm dhe rrethanave të një rasti. Për shembull (i) në rastin *Miller kundër Suedisë* (Aktgjykim i 6 majit 2005), në të cilin, parashtruesja përkatëse nuk kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të apelit, por e njëjta kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të shkallës së parë, kishte rezultuar në konstatimin e GJEDNJ-së që kërkesa për seancë dëgjimore ishte bërë në fazën “*më të duhur e procedurave*” dhe për pasojë, GJEDNJ kishte theksuar se nuk mund të konstatohet se pala ka hequr dorë nga kërkesa për seancë dëgjimore në mënyrë të nënkuptuar. Për më tepër, në kombinim me konstatimin se në nivel apeli ishin shqyrtuar edhe çështje fakti edhe ligji, dhe për pasojë natyra e çështjeve në shqyrtim nuk ishte ekskluzivisht ligjore e as teknike, GJEDNJ, konstatoi se nuk ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore, duke konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së (shih, rastin e GJEDNJ-së: *Miller kundër Suedisë*, cituar më lart, paragrafët 28-37); gjithashtu (ii) në rastin *Salomonsson kundër Zvicrës* (Aktgjykim i 12 shkurtit 2003), në të cilin, parashtruesi përkatës nuk kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore në asnjërën nga instancat, GJEDNJ edhe pse konstatoi se parashtruesi përkatës mund të konsiderohet se ka hequr dorë në mënyrë të nënkuptuar nga e drejta në një seancë dëgjimore (shih, paragrafin 35 të rastit *Salomonsson kundër Zvicrës*), megjithatë konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, sepse konkludoi që në rrethanat e rastit konkret, nuk ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore, posaçërisht marrë parasysh faktin që niveli i apelit shqyrtoi edhe çështje fakti dhe jo vetëm ligji. (Shih, rastin e GJEDNJ-së *Salomonsson kundër Zvicrës*, cituar më lart, paragrafët 36-40).
64. Në anën tjetër, në rastin *Goç kundër Turqisë*, GJEDNJ gjithashtu konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, duke refuzuar pretendimet e Qeverisë Turke se (i) rasti ishte i thjeshtë dhe se mund të trajtohej me shpejtësi vetëm në bazë të shkresave të lëndës, veçanërisht për shkak se parashtruesi përkatës përmes ankesës nuk kërkoj sjelljen e ndonjë prove të re; dhe se (ii) parashtruesi përkatës nuk kishte kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore. (Për faktet e rastit, shih paragrafët 11 deri 26 të rastit të GJEDNJ-së *Goç kundër Turqisë*). Në shqyrtimin e rastit përkatës, dhe pas vlerësimit nëse në rrethanat e tij ekzistonte ndonjë rrethanë e jashtëzakonshme që do të justifikonte mungesën e një seance dëgjimore, GJEDNJ konstatoi shkelje të paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së, duke theksuar, ndër të tjerash, se (i) përkundër faktit që parashtruesi përkatës nuk kishte bërë kërkesë për një seancë dëgjimore, nga rrethanat e rastit nuk rezulton se një kërkesë e tillë do të

kishte ndonjë perspektivë sukcesi; për më tepër që (ii) nuk mund të konsiderohet se parashtruesi përkatës ka hequr dorë nga e drejta e tij për një seancë dëgjimore duke mos kërkuar një të tillë para gjykatës së apelit pasi që kjo e fundit nuk kishte juridiksion të plotë për të përcaktuar shumën e kompensimit; (iii) parashtruesit përkatës nuk i ishte dhënë mundësia të dëgjohet as para shkallës më të ulët dhe e cila kishte kompetencë edhe për vlerësimin e fakteve edhe të ligjit; dhe (iv) çështja thelbësore, në rrethanat e këtij rasti, ishte nëse parashtruesit përkatës duhet t'i ofrohej një seance dëgjimore para një gjykate e cila ishte përgjegjëse për vërtetimin e fakteve të rastit. (Për arsyetimin e rastit përkatës, shih paragrafët 43 deri 52 të rastit *Goç kundër Turqisë*).

65. Për dallim, në raste tjera, GJEDNJ ka konstatuar se fakti që një parashtrues nuk ka kërkuar një seancë dëgjimore mund të konsiderohet si heqje dorë e nënkuptuar nga kjo e drejtë, mirëpo gjithmonë së bashku me vlerësimin nëse, në rrethanat e një rasti, ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme të cilat do të e justifikonin mungesën e një seancë dëgjimore. Për shembull, në rastet *Schuler-Zraggen kundër Zvicrës* (Aktgjykim i 24 qershorit 1993) dhe *Dory kundër Suedisë* (Aktgjykim i 12 shkurtit 2003), në të cilat, parashtruesit përkatës nuk kishin kërkuar mbajtjen e një seance dëgjimore, GJEDNJ kishte vlerësuar se të njëjtit kishin hequr dorë në mënyrë të nënkuptuar nga e drejta për një seancë dëgjimore. Megjithatë, këtë konstatim GJEDNJ e kishte arritur, vetëm në ndërlidhje me konstatimin se rrethanat e rastit përkatës ishin të “*natyrës teknike*”, dhe rrjedhimisht ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme që e justifikojnë mungesën e një seance dëgjimore, duke mos konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Miller kundër Suedisë*, cituar më lart, paragrafët 28-37; *Dory kundër Suedisë*, cituar më lart, paragrafët 36-45). Ngjashëm, GJEDNJ kishte vepruar edhe në rastin *Vilho Eskelinen dhe të tjerët kundër Finlandës* (Aktgjykimi i 19 prillit 2007), në të cilin nuk konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së. (Për arsyetimet përkitazi me seancën dëgjimore, shih paragrafët 73 deri 75 në rastin *Vilho Eskelinen dhe të tjerët kundër Finlandës*).
66. Gjykata gjithashtu bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, thekson se fakti që para gjykatave përkatëse ka mbizotëruar praktikë e zhvillimit të procedurës më shkrim dhe pa seanca dëgjimore, nuk është marrë parasysh nga GJEDNJ si fakt i vetëm bazuar në të cilin mund të anashkalohet një seancë dëgjimore, pa marrë parasysh rrethanat specifike të një rasti. Për shembull, në rastin *Madamus kundër Gjermanisë* (Aktgjykim i 9 qershorit 2016), GJEDNJ kishte shqyrtuar edhe pretendime bazuar në të cilat, ligji i aplikueshëm parashihte mbajtjen e seancave dëgjimore si përjashtim dhe jo si rregull, për më tepër që bazuar në praktikën përkatëse, gjykata vendimi i së cilës kontestohet para GJEDNJ-së, asnjëherë nuk kishte mbajtur një seancë dëgjimore. Përkundër këtij fakti, GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së, pasi vlerësoi dhe konstatoi që në rrethanat e këtij rasti nuk ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme të cilat do të justifikonin mungesën e mbajtjes së një seancë dëgjimore. (Shih, paragrafët 25 deri më 33 të rastit *Madamus kundër Gjermanisë*).
67. Gjykata rikujton që në rrethanat e rastit konkret, (i) parashtruesve të kërkesës nuk iu është dhënë mundësi të dëgjohen para Kolegjit të Specializuar, me

kompetencë për vlerësimin e fakteve dhe të ligjit, përkundër kërkesës së tyre; (ii) parashtruesit e kërkesës nuk ishin ankuar në Kolegjin e Apelit sepse vendimi i Kolegjit të Specializuar ishte në favor të tyre; (iii) procedura në Kolegjin i Apelit ishte iniciuar përmes ankesës së AKP-së; (iv) Kolegji i Apelit, kishte *“hequr dorë nga seanca”*, duke u referuar në nenin 69 të Ligjit 06/L-086 për DHPGJS-në, nen ky identik me nenin 64 të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, të cilët thjeshtë përcaktojnë se *“Me nismë të tij apo në bazë të kërkesës me shkrim nga një palë, Kolegji i Apelit vendos nëse do të mbajë apo jo më shumë seanca dëgjimore me gojë lidhur me ankesën gjegjëse”*; dhe (v) Kolegji i Apelit, kishte shqyrtuar të gjitha faktet e rastit, duke përfshirë ankesat e parashtruesve të dorëzuara në shkallë të parë, dhe duke theksuar se nuk pajtohet as me vlerësimin e fakteve dhe as me interpretimin e ligjit nga gjykata e shkallës më të ulët, kishte ndryshuar në tërësi Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar, duke i hequr të gjithë parashtruesit e kërkesës nga Lista e punëtorëve me të drejta legjitime për të përfutur nga njëzet përqindëshi (20%-it) i privatizimit të ndërmarrjes NSH “Agimi”.

68. Në rrethana të tilla, Gjykata nuk mund të konstatoj se mungesa e kërkesës së parashtruesve të kërkesës për mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të Kolegjit të Apelit, mund të konsiderohet si heqje dorë e nënkuptuar e tyre nga e drejta për një seancë dëgjimore. Gjykata rikujton se në të gjitha rastet në të cilat GJEDNJ kishte arritur në një konstatim i tillë, e kishte bërë në ndërlidhje me faktin se rrethanat e rasteve ndërlidheshin me çështje të natyrës ekskluzivisht ligjore ose të natyrës teknike, dhe rrjedhimisht *“ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme që do e justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”*. Për pasojë dhe në vijim, Gjykata duhet të vlerësojë nëse në rrethanat e rastit konkret, *“ekzistojnë rrethanat të jashtëzakonshme që do e justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”*, përkatësisht nëse natyra e çështjeve në vlerësim para Kolegjit të Apelit, mund të klasifikohet si *“ekskluzivisht ligjore apo e natyrës së lartë teknike”*.

b) *Nëse në rrethanat e rastit konkret ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme të cilat do të justifikonin mungesën e seancës dëgjimore*

69. Gjykata edhe një herë rikujton që bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, palët kanë të drejtë në seancë dëgjimore në të paktën njëerë instancë. Kjo instancë, është kryesisht instanca e parë, dhe ajo e cila e ka juridiksionin për të vendosur edhe për çështje fakti edhe për çështje ligji. Në këtë kontekst, përkitazi me detyrimin për të mbajtur një seancë dëgjimore në gjykatat e shkallës së dytë ose të tretë, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së thekson se mungesa e një seance dëgjimore mund të justifikohet bazuar në karakteristikat e veçanta të rastit përkatës, me kusht që një seancë dëgjimore të jetë mbajtur në shkallë të parë. Në parim, nëse një seancë dëgjimore është mbajtur në shkallën e parë, procedurat para gjykatave të apelit, dhe të cilat përfshijnë vetëm çështje të ligjit, dhe jo çështje fakti, mund të konsiderohen të jenë në përputhje me garancitë e mishëruara në nenin 6 të KEDNJ-së, edhe nëse në shkallë të dytë nuk është mbajtur një seancë dëgjimore. Thënë këtë, përjashtim nga e drejta për një seancë dëgjimore, janë vetëm ato raste, në të cilat përcaktohet se *“ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore”*. Këto rrethana, siç është sqaruar më lart, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së i ka

klasifikuar si raste të cilat ndërlidhen me “çështje ekskluzivisht ligjore apo të natyrës së lartë teknike”.

70. Për shembull, çështjet që ndërlidhen me sigurime sociale, GJEDNJ, kryesisht, i ka klasifikuar si çështje të natyrës teknike, në të cilat, jodetyrimisht është e domosdoshme një seancë dëgjimore. Sigurisht, nga ky rregull ka përjashtime. Në çdo rast, shqyrtohen rrethanat konkrete të një rasti. Për shembull, GJEDNJ nuk kishte konstatuar shkelje në rastet *Schuler-Zraggen kundër Zvicrës* dhe *Dory kundër Suedisë*, por kishte konstatuar shkelje në rastin *Miller kundër Suedisë* dhe *Salomonsson kundër Zvicrës*, edhe pse të gjitha ndërlidheshin me çështje të sigurimeve sociale.
71. Në mënyrë të ngjashme, GJEDNJ vepron edhe në ato raste në të cilat çështjet para Gjykatës përkatëse janë ekskluzivisht ligjore, dhe nuk përfshijnë vlerësimin e fakteve kontestuese. Për shembull, në rastin *Saccoccia kundër Austrisë* (Aktgjykim i 18 dhjetorit 2008), GJEDNJ nuk konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seancë dëgjimore, pasi konstatoi se çështjet për të cilat ankohej parashtruesi përkatës nuk ngërthenin çështje fakti, por vetëm çështje të limituar të natyrës ligjore (*Saccoccia kundër Austrisë*, cituar më lart, paragrafi 78), ndërsa në rastin *Allan Jacobsson kundër Suedisë* (no. 2) (Aktgjykim i 19 shkurtit 1998), gjithashtu GJEDNJ nuk konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seancë dëgjimore, pasi konstatoi se çështjet për të cilat ankohej parashtruesi përkatës nuk ngërthenin as çështje ligji e as fakti. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Allan Jacobsson kundër Suedisë* (no. 2), cituar më lart, paragrafi 49).
72. Përkundrazi në raste tjera e në të cilat, GJEDNJ përcaktoi se çështjet para gjykatave përkatëse ngërthenin edhe çështje fakti edhe ligji, ajo nuk konstatoi se ekzistonin rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore. Për shembull, në rastet *Malhous kundër Republikës Çeke* (Aktgjykim i 12 korrikut 2001), GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, pasi përcaktoi se çështjet për të cilat ankohej parashtruesi përkatës nuk ngërthenin vetëm çështje ligji por edhe fakti, përkatësisht vlerësimin nëse autoriteti më i ulët i kishte vlerësuar faktet në mënyrë të drejtë. (Shih, rastin e GJEDNJ-së *Malhous kundër Republikës Çeke*, cituar më lart, paragrafi 60). Në të njëjtën mënyrë, në rastin *Koottummel kundër Austrisë* (Aktgjykim i 10 dhjetorit 2009), GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së për mungesë të një seance dëgjimore, sepse konstatoi se çështjet para saj nuk mund të kualifikoheshin si çështje të natyrës ekskluzivisht ligjore ose të natyrës teknike, që do të mund të konsistonin në rrethana të jashtëzakonshme të cilat do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Koottummel kundër Austrisë*, cituar më lart, paragrafët 20 dhe 21).
73. Në rrethanat e rastit konkret, Gjykata fillimisht rikujton që Kolegji i Apelit, ka juridiksion edhe për çështje fakti edhe për çështje ligji. Bazuar në paragrafin 11 të nenit 10 (Aktgjykimet, Aktvendimet dhe Apelet) të Ligjit nr. 04/L-033 për Dhomën e Posacme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Ligji për DHPGJS-në) dhe paragrafin 4 të nenit 64 (Procedurat e ankesës me gojë) dhe nenin 65

(Paraqitja e provave të reja) të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, palët, ndër tjerash, kanë mundësinë që të ngritin ankesat para Kolegjit të Apelit edhe përkitazi me çështjet e ligjit edhe të fakteve, duke përfshirë edhe mundësinë që të paraqiten prova të reja.

74. Për më tepër, në rrethanat e rastit konkret, Kolegji i Apelit kishte shqyrtuar të gjitha faktet e paraqitura përmes (i) ankesës fillestare të parashtruesve të kërkesës në Kolegjin e Specializuar dhe përgjigjet në ankesë të AKP-së; dhe (ii) ankesës së AKP-së dhe të Shkelzen Krelani-t dhe Valbonë Krelani-Elezi-t në Kolegjin e Apelit dhe të përgjigjeve përkatëse në ankesë të parashtruesve të kërkesës. Përkundër faktit që Kolegji i Specializuar kishte vlerësuar se provat “janë të qarta” duke u dhënë të drejtë parashtruesve të kërkesës, Kolegji i Apelit kishte konstatuar të kundërtën bazuar në po të njëjtat prova.
75. Gjykata gjithashtu rikujton që bazuar në paragrafin 11 të nenit 10 të Ligjit për DHPGJS-në, Kolegji i Apelit është i kufizuar në ndërrimin e vlerësimit të gjendjes faktike të bërë nga Kolegji i Specializuar, përpos nëse përcakton që gjetjet faktike të gjykatës më të ultë janë “qartësisht të gabueshme”, rregull ky që sipas të njëjtit nen duhet të “respektohet fuqimisht”. Një arsyetim i tillë, nuk gjendet në Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit. Ky i fundit, thjesht nuk ishte pajtuar më vlerësimin e provave nga Kolegji i Specializuar, dhe gjithashtu kishte konstatuar se interpretimi të cilin Kolegji i Specializuar ia ka bërë pretendimeve përkitazi me diskriminim, është në kundërshtim me “të drejtën precedentale”.
76. Gjykata më tej vëren, se bazuar në nenin 68 të Shtojcës së Ligjit për DHPGJS-në, në rast të ankesave lidhur me listën e të punësuarve me të drejta legjitime, barra e provës bie mbi parashtruesit e kërkesës përkatëse para Kolegjit të Specializuar. Po ashtu, barra e të provuarit për kundërshtuesin e një kërkesë të tillë, bie mbi kundërshtuesin, përkatësisht AKP-në, në rrethanat e rastit konkret. Para Kolegjit të Apelit, barra e të provuarit gjithashtu bie mbi parashtruesin e ankesës përkatëse. Por, rrethanat e rastit konkret, gjithashtu, në esencë ndërlidhen me pretendime për diskriminim. Në rast të pretendimeve të tilla, barra e të provuarit, bazuar në nenin 8 (Barra e Provave) të Ligjit kundër Diskriminimit, bie mbi palën e paditur, përkatësisht AKP-në, dhe jo parashtruesit e kërkesës.
77. Në rrethana të tilla, në të cilat (i) Kolegji i Apelit ka shqyrtuar edhe çështje fakti edhe ligji; (ii) në të cilat përkitazi me faktet, barra e të provuarit se i plotësojnë kriteret e paragrafit 4 të nenit 10 të Rregullores nr. 2003/13, në parim bie mbi parashtruesit e kërkesës, ndërsa barra e të provuarit lidhur me diskriminimin bie mbi AKP-në; dhe (iii) Kolegji i Apelit interpreton të njëjtat fakte të paraqitura nga palët në mënyrë të ndryshme nga mënyra se si i ka interpretuar Kolegji i Specializuar, duke ndryshuar Aktgjykimin në dëm të palëve, përkundër faktit që një mundësi e tillë bazuar në paragrafin 11 të nenit 10 të Ligjit nr. 04/L-033 për DHPGJS-në, i është njohur vetëm përjashtimit, me kushtin që të argumentojë që autoriteti më i ulët, përkatësisht Kolegji i Specializuar, ka bërë interpretim “qartësisht të gabueshëm”, Gjykata vlerëson se është e pakontestueshme që çështja në shqyrtim para Kolegjit të Apelit, nuk është (i) as çështje ekskluzivisht ligjore; dhe (ii) as e natyrës teknike. Përkundrazi, çështja në shqyrtim para Kolegjit të Apelit ngërthente çështje të rëndësishme faktike dhe ligjore. Për

pasojë, Gjykata duhet të konstatojë, se në rrethanat e rastit konkret, nuk ekzistojnë rrethana të cilat do e justifikonin mungesën e seancës dëgjimore.

78. Në mbështetje të këtij konstatimi, Gjykata rikujton që përmes Aktgjykimit të GJEDNJ-së, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*, specifikisht ishte përcaktuar se një seancë dëgjimore është e domosdoshme në rrethana që ngërthejnë nevojën për shqyrtimin e çështjeve të ligjit dhe të faktit, përfshirë rastet në të cilat është i nevojshëm vlerësimi nëse autoritetet më të ulëta kanë vlerësuar faktet në mënyrë të saktë. Kjo vlen posaçërisht në rrethana në të cilat, një seancë dëgjimore nuk është mbajtur as para shkallës më të ulët, siç është rasti në rrethanat e rastit konkret.
79. Në fakt, në disa raste GJEDNJ kishte konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së kur një seancë dëgjimore nuk ishte mbajtur në një gjykatë me juridiksion apeli, edhe atëherë kur një seancë dëgjimore ishte mbajtur në instancën më të ulët, përkundër faktit se vlerësimi i domosdoshmërisë së seancës dëgjimore në nivel apeli është më pak rigoroz atëherë kur një seancë dëgjimore është mbajtur në shkallën e parë. Për shembull, në Aktgjykimin *Helmerts kundër Suedisë*, GJEDNJ shqyrtoi një rast në të cilin parashtruesit përkatës i ishte mundësuar një seancë dëgjimore në shkallën e parë, por jo në nivelin e apelit, e cila kishte kompetencë të vlerësonte edhe ligjin edhe faktet në rrethanat e rastit përkatës. Në këtë rast, GJEDNJ kishte ritheksuar se (i) garancitë e mishëruara në nenin 6 të KEDNJ-së, jodetyrimisht garantojnë një seancë dëgjimore në nivel apeli, nëse një e tillë është mbajtur në shkallën e parë; dhe (ii) në marrjen e këtij vendimi, gjykata përkatëse duhet gjithashtu të ketë parasysht nevojën për trajtimin ekspeditiv të rasteve si dhe të drejtën për gjykim brenda një kohe të arsyeshme. Megjithatë, duke vënë theks në faktin se një përcaktim i tillë varet nga natyra e çështjeve që ngërthen një rast dhe nevojë për ekzistimin e rrethanave të jashtëzakonshme në mënyrë që të justifikohet mungesa e një seance dëgjimore, GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së. (Për arsyetimin përkatës të rastit, shih paragrafët 31 deri 39 të rastit *Helmerts kundër Suedisë*).
80. Në fund, Gjykata gjithashtu vë theks në faktin se Kolegji i Apelit nuk kishte arsyetuar “*heqjen dorë nga seanca*”, por ishte mjaftuar vetëm me referimin në nenin 69 të Ligjit 06/L-086 për DHPGJS-në. Ky i fundit, siç është sqaruar më lart, thjesht përcakton kompetencën e Kolegjit të Apelit për të vendosur për mbajtjen e seancës dëgjimore bazuar në nismën e tij ose me kërkesë të palës. Aktgjykimi përkatës nuk përmban asnjë sqarim shtesë lidhur me vendimin e Kolegjit të Apelit për të “*hequr dorë nga seanca*”. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në vlerësimin e pretendimeve që ndërlidhen me mungesën e një seance dëgjimore, duhet të shqyrtohet edhe nëse refuzimi i mbajtjes së një seance të tillë është i arsyetuar. Për shembull në rastin e GJEDNJ-së *Pönkä kundër Estonisë*, (Aktgjykimi i 8 nëntorit 2016), e që ndërlidhej me zhvillimin e një procedure të thjeshtuar (e rezervuar për padi të vogla), GJEDNJ kishte konstatuar shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së, sepse gjykata përkatëse nuk kishte arsyetuar mungesën e një seance dëgjimore. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Pönkä kundër Estonisë*, cituar më lart, paragrafët 37-40). Gjithashtu, në rastin e GJEDNJ-së, *Mirovni Institut kundër Sllovenisë*, cituar më lart, GJEDNJ konstatoi shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së, ndër të tjerash edhe pse gjykata përkatëse nuk kishte dhënë shpjegim për

mosmbajtjen e një seance dëgjimore. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Mirovni Inštitut kundër Sllovenisë*, cituar më lart, paragrafi 44). Në kontekst të mungesës së arsytimit të mosmbajtjes së një seance dëgjimore, GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore, në mënyrë të vazhdueshme, ndër të tjerash, ka theksuar se mungesa e arsytimit rreth domosdoshmërisë së mbajtjes së një seance dëgjimore, i pamundëson gjykatës më të lartë, të vlerësojë nëse një mundësi e tillë thjeshtë është neglizhuar, apo cilat janë argumentet bazuar në të cilat gjykata ka anashkaluar një mundësi të tillë në raport me rrethanat që ngre një rast i caktuar. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Mirovni Inštitut kundër Sllovenisë*, paragrafi 44 dhe referencat e përdorura aty).

81. Prandaj, dhe në përfundim, Gjykata, duke marrë parasysh që (i) fakti që parashtruesit e kërkesës nuk kanë kërkuar shprehimisht mbajtjen e një seance dëgjimore në nivel të Kolegjit të Apelit, nuk nënkupton se të njëjtit në mënyrë të nënkuptuar kanë hequr dorë nga kjo e drejtë, posaçërisht duke marrë parasysh që të njëjtit nuk e kanë iniciuar ankesën para Kolegjit të Apelit dhe gjithashtu se mungesa e kësaj kërkesë, nuk e liron Kolegjin e Apelit nga detyrimi për vlerësimin e domosdoshmërisë së një seance dëgjimore; (ii) përkundër kërkesës specifike të parashtruesve përkatës për seancë dëgjimore para Kolegjit të Specializuar, një e tillë nuk ishte mbajtur dhe rrjedhimisht, standardet që aplikohen për domosdoshmërinë e mbajtjes së një seance dëgjimore para Kolegjit të Apelit janë më rigorozë, sepse, në parim, palët kanë të drejtë në një seancë dëgjimore të paktën para një instance gjyqësore; (iii) çështjet në shqyrtim para Kolegjit të Apelit, nuk mund të kualifikohen as si çështje ekskluzivisht ligjore dhe as çështje të natyrës teknike, por përkundrazi si çështje të faktit dhe ligjit; (iv) Kolegji i Apelit kishte vlerësuar mënyrën se si instanca më e ultë, përkatësisht Kolegji i Specializuar kishte bërë vlerësimin e fakteve, duke e ndryshuar Aktgjykimin e tij në dëm të parashtruesve të kërkesës; dhe (v) Kolegji i Apelit nuk e kishte arsyetuar “*heqjen dorë nga seanca*”, konstaton se në rastin konkret nuk kanë “*ekzistuar rrethana të jashtëzakonshme për të justifikuar mungesën e një seance dëgjimore*”, dhe për pasojë, Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit, përkatësisht Aktgjykimi [AC-I-13-0181-A0008] i 29 gushtit 2019, është nxjerrë në kundërshtim me garancitë e mishëruara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
82. Gjykata, në fund gjithashtu thekson se, duke marrë parasysh që tashmë ka konstatuar që Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit, nuk është në përputhshmëri me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, për shkak të mungesës së një seance dëgjimore, konsideron se nuk është e nevojshme të shqyrtohen pretendimet e tjera të parashtruesve të kërkesës. Pretendimet përkatëse të parashtruesve të kërkesës, duhet të shqyrtohen nga Kolegji i Apelit, në përputhje me konstatimet e këtij Aktgjykimi. Për më tepër, duke marrë parasysh që Kolegji i Apelit ka kompetencë të plotë për të shqyrtuar vendimet e kontestuar të Kolegjit të Specializuar bazuar në ligjet e aplikueshme për DHPGJS-në, i njëjti ka mundësinë e korrigjimit në shkallë të dytë të mungesës së një seance dëgjimore në shkallën e parë.
83. Konstatimi i Gjykatës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, në rrethanat e rastit konkret, ndërlihet ekskluzivisht me mungesën e seancës dëgjimore, siç është sqaruar në këtë Aktgjykim, dhe në

asnjë mënyrë nuk ndërlihet me dhe as nuk paragjykon rezultatin e meritave të rastit.

Përfundimi

84. Gjykata, në rrethanat e këtij rasti, ka vlerësuar pretendimet e parashtruesve të kërkesës, përkitazi me mungesën e seancës dëgjimore, e drejtë kjo e garantuar, sipas sqarimeve të këtij Aktgjykimi, përmes nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenit 6 të KEDNJ-së.
85. Në vlerësimin e pretendimeve përkatëse, Gjykata fillimisht ka shtjelluar parimet e përgjithshme që burojnë nga praktika e saj gjyqësore dhe ajo e GJEDNJ-së, përkitazi me të drejtën në një seancë dëgjimore, duke i sqaruar rrethanat në të cilat një e tillë është e domosdoshme, bazuar ndër tjerash, në Aktgjykimin e Dhomës së Madhe të GJEDNJ-së, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë*. Gjykata ka sqaruar, ndër tjerash, se (i) mungesa e kërkesës së një pale për seancë dëgjimore jo detyrimisht nënkupton heqjen dorë nga një e drejtë të tillë dhe se vlerësimi i ndikimit të mungesës së një kërkesë të tillë varet nga specifikat e ligjit dhe rrethanat e veçanta të një rasti; dhe (ii) në parim, palët kanë të drejtë në një seancë dëgjimore në të paktën një nivel të juridiksionit, përpos nëse “*ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore*”, e të cilat bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në parim ndërlihen me raste në të cilat shqyrtohen “*çështje ekskluzivisht ligjore ose të natyrës së lartë teknike*”.
86. Në rrethanat e rastit konkret, Gjykata konstatoi se (i) fakti që parashtruesit e kërkesës nuk kanë kërkuar seancë dëgjimore para Kolegjit të Apelit, nuk nënkupton heqjen dorë të tyre nga kjo e drejtë dhe as nuk e liron Kolegjin e Apelit nga detyrimi që të trajtojë me nismën e tij domosdoshmërinë e mbajtjes së një seancë dëgjimore; (ii) parashtruesve të kërkesës iu është mohuar e drejta e seancës dëgjimore në të dy nivelet e DHPGJS-së; (iii) Kolegji i Apelit, nuk kishte trajtuar “*çështje ekskluzivisht ligjore ose të natyrës së lartë teknike*”, çështje këto bazuar në të cilat do të mund të kishin ekzistuar “*rrethana të jashtëzakonshme që do të justifikonin mungesën e një seance dëgjimore*”; (iv) Kolegji i Apelit kishte shqyrtuar çështje “*fakti dhe ligji*” për më tepër që, kishte ndryshuar Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar në dëm të parashtruesve të kërkesës; dhe (v) Kolegji i Apelit, nuk kishte arsyetuar “*heqjen dorë nga seanca gojore*”. Duke marrë parasysh këto rrethana dhe arsyetimet e tjera të dhëna në këtë Aktgjykim, Gjykata konstatoi se Aktgjykimi i kontestuar, përkatësisht Aktgjykimi [AC-I-13-0181-A0008] i 29 gushtit 2019, është nxjerrë në kundërshtim me garancitë e mishëruara në nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, përkitazi me të drejtën për një seancë dëgjimore.
87. Përfundimisht, Gjykata gjithashtu theksoi se (i) bazuar në ligjin e aplikueshëm për DHPGJS-në, Kolegji i Apelit ka kompetencë të plotë për vlerësimin e vendimeve të Kolegjit të Specializuar dhe rrjedhimisht, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, ka mundësinë e korrigjimit të mungesës së seancës dëgjimore në nivelin e gjykatës më të ulët, përkatësisht, Kolegjit të Specializuar; (ii) nuk është e nevojshme të trajtohen pretendimet e tjera të parashtruesve të kërkesës sepse të njëjtat duhet të shqyrtohen nga Kolegji i Apelit në

përputhshmëri me konstatimet e këtij Aktgjykimi; dhe (iii) konstatimi i shkeljes së nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, në rrethanat e rastit konkret ndërlidhet vetëm me garancitë procedurale për një seancë dëgjimore dhe në asnjë mënyrë nuk e paragjykon rezultatin e meritave të rastit.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, me nenet 20 dhe 47 të Ligjit dhe me rregullin 59 (1) (a) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 10 dhjetor 2020, me shumicë votash:

VENDOS

- I. TË DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;
- III. TË SHPALLË të pavlefshëm Aktgjykimin [AC-I-13-0181-A0008] e 29 gushtit 2019 të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme;
- IV. TË KTHEJË çështjen në rivendosje në Kolegjin e Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, në përputhje me konstatimet e këtij Aktgjykimi;
- V. TË URDHËROJË Kolegjin e Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme që ta njoftojë Gjykatën, në pajtim me rregullin 66 (5) të Rregullores së punës, për masat e ndërmarra për zbatimin e Aktgjykimit të Gjykatës deri më 14 qershor 2021;
- VI. T'UA KUMTOJË këtë Aktgjykim palëve dhe, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, ta publikojë në Gazetën Zyrtare;
- VII. Ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi
Arta Rama-Hajrizi